

נוסח לדין בוועדת המשנה ובמליאת ועדת העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ביום 8.3.2016

תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירותי בריאות ולמקומות נתינתם),
התשע"ו - 2016

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 19 ו-19 ס"ח ו-19 כ"ו לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹ (להלן - החוק), בהתייעצות לפי סעיף 19כא(א) לחוק עם ספקי שירותים גדולים, עם ארגונים המייצגים בעלי מקצועות רפואה, עם הנציבות ועם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, בהתחשב עם הוראות תקן ישראלי, לפי העניין, ובהתאם לעקרונות היסוד ומטרותיו של החוק, ובהסכמת שר האוצר לפי סעיף 19 ס"ז לחוק, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות

הגדרות 1. בתקנות אלה -

"אדם עם מוגבלות", **הנציב** ו-"נציבות" – כהגדרתם בסעיף 5 לחוק;

"בית חולים" – כמשמעותו בסעיף 24א לפקודת בריאות העם, לרבות מרפאות חוץ, שניתן בו שירותי בריאות ממלכתי, לרבות שטחי החוץ שבהם;

"בית חולים קיים" – בניין בבית חולים או חלק מבניין שהוא בית חולים, שהבקשה להיתר לבנייתו או לשימוש בו כמקום ציבורי הוגשה לוועדה המקומית לפני י"א באב התשס"ט (1 באוגוסט 2009) לרבות שטחי החוץ שלו;

"בריקה טיפולית" – כהגדרתה בתקנות התכנון והבניה, בפרט 21.1.1.1 לתוספת השניה,

"הנציב" – כהגדרתו בסעיף 5 לחוק או מי שמינה, לצורך תקנות אלה, מבין עובדי הנציבות;

"חדר אשפוז מיוחד" - חדר אשפוז המתאים גם לאשפוז אנשים עם מוגבלות לרבות אלו המתניידים בכסא גלגלים או באמצעי עזר אחר לניידות;

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152

"הממונה" – עובד משרד הבריאות שמינה המנהל הכללי של משרד הבריאות לענין תקנות אלה;

"חדר בדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת" – חדר המאפשר לאדם עם מוגבלות, לרבות מי שמתנייע בכסא גלגלים או באמצעי עזר אחר לניידות, לעבור בדיקה או טיפול רפואיים הניתנים במוסד בריאות קיים;

"חייב בביצוע נגישות" – לענין שירות בריאות – מי שאחראי להספקת אותו שירות בריאות; לענין מוסד בריאות קיים – מי שהוטלה עליו החובה לפי סעיף 19ח(ג) לחוק לבצע התאמות נגישות;

"חוק ביטוח בריאות" – חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994²;

"חיית שירות" – כהגדרתה בתקנות הנגישות לשירות;

"חלק ח1 בתקנות התכנון" – חלק ח1 בתוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה³;

"טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים" – הטבלה שבתקנות **בנין קיים**, בפרט 2 בתוספת הראשונה;

"מדרכה" – חלק מרוחבה של הדרך שאינו כביש, מצוי בצד הכביש אך אינו במפלס אחד עם הכביש ומיועד להולכי-רגל;

"מוסד בריאות קיים" – בית חולים קיים או מרפאה קיימת;

"מרפאה" – כהגדרתה בסעיף 34(ג) לפקודת בריאות העם, שמספקת למבוטחי

קופת חולים שירותי בריאות **הקבועים בסל שירותי הבריאות במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתי ומתקיים בה אחד מאלה:**

(1) היא מוחזקת ומופעלת על-ידי קופת חולים **או** משרד הבריאות, לרבות מכון ובית מרקחת שמוחזקים ומופעלים כאמור, **או מרפאה כאמור שמוחזקת ומופעלת על ידי רשות מקומית כגון מרפאה לבריאות המשפחה**;

(2) היא מופעלת על-ידי נותן שירותים ובנוסף מתקיים בה אחד מאלה:

(א) היא מרפאה החייבת ברישום לפי תקנות בריאות העם (רישום

מרפאות), התשמ"ז – 1987⁴; למעט מרפאה שמתבצעת בה רק כירורגיה קטנה כאמור בתקנה 2(א)(1) לתקנות האמורות;

(ב) היא מוקד לשירותי רפואה ראשונית דחופה לאחר שעות הפעילות הרגילות של מרפאה כמשמעותה לפי פסקה (1) לעיל.

² ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

³ ק"ת התשס"ט, עמ' 598.

⁴ ק"ת התשמ"ז, עמ' 1213.

(ג) היא מקום, לרבות מכון, שניתנים בו אחד משירותי הבריאות האלה: דימות באמצעות רנטגן, CT או MRI, בדיקות אנדוסקופיות בתחום הגאסטרו, שירות להתפתחות הילד שהכיר בו משרד הבריאות, שיקום לב, טיפולי פוריות מסוג IVF, בדיקות או מיפויים באמצעות רפואה גרעינית (כגון באמצעות איזוטופים), בדיקות נוירולוגיות (EMG או NCT), בדיקות מאמץ (לרבות אקו), ממוגרפיה, בדיקת צפיפות העצם, שירות שיקום של צוות רב מקצועי שכולל בעלי מקצוע מתחומים כגון עבודה סוציאלית, קלינאות תקשורת, ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה או פסיכולוגיה;

(3) היא מקום שניתנים בו שירותי רפואת שיניים על-ידי ספק שירותי בריאות גדול;

~~(4) ניתן בה שירות בריאות על-ידי תאגיד ייעודי כמשמעותו בסעיף 32א לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, מדובר בתאגיד שטרם הוקם~~

"מרפאת חוץ" – לרבות מכון;

"מרפאה קיימת" – מרפאה שהיא בניין לרבות שטחי החוץ שלו, או חלק מבניין, שהבקשה להיתר לבנייתו או לשימוש בו כמקום ציבורי הוגשה למוסד תכנון לפני יום י"א באב התשס"ט (1 באוגוסט 2009); ובלבד ששטחים אלו הם בהחזקת המרפאה בלבד, ואינם שטחים ציבוריים שבאחריות הרשות המקומית או כל גורם אחר;

"נותני שירותים" – כהגדרתם בסעיף 19טו לחוק;

"ספק שירותי בריאות גדול" – כל אחד מאלה:

- (1) משרד הבריאות;
- (2) קופת חולים כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי;
- (3) בית חולים;
- (4) נותן שירות שהוא אחד מאלה:

(א) בעל חמישה סניפים לפחות; לעניין זה, "סניף" – לרבות בעל זיכיון;

(ב) מי ששר הבריאות הכריז עליו, בצו, כספק שירותי בריאות גדול בהתחשב בהיקף פעילותו ובהיקף האוכלוסייה שהוא משרת, ומסר לו הודעה בכתב על כך;

"פקודת בריאות העם" – פקודת בריאות העם, 1940⁵;

"רכז נגישות" – כמשמעותו בסעיף 19 מב לחוק;

"דרך ציבורית" – דרך המשמשת את הציבור, לרבות שביל להולכי רגל שאינו מדרכה;

"שירות בריאות" – לרבות שירות נלווה כגון שירותי מזכירות רפואית;

"שירות בריאות ממלכתי" – שירות בריאות הניתן לפי חוק ביטוח בריאות;

"ת"י 1918 חלק 1" – תקן ישראלי ת"י 1918, חלק 1 – נגישות הסביבה הבנויה: עקרונות ודרישות כלליות⁶;

"ת"י 1918 חלק 2" – תקן ישראלי ת"י 1918, חלק 2 – נגישות הסביבה הבנויה: הסביבה שמחוץ לבניין⁷;

"ת"י 1918 חלק 3.1" – תקן ישראלי ת"י 1918, חלק 3.1 – נגישות הסביבה הבנויה: פנים הבניין – דרישות בסיסיות⁸;

"ת"י 1918 חלק 3.2" – תקן ישראלי ת"י 1918, חלק 3.2 – נגישות הסביבה הבנויה: פנים הבניין – דרישות משלימות לשימושים ספציפיים⁹;

"ת"י 1918 חלק 4" – תקן ישראלי ת"י 1918, חלק 4 – נגישות הסביבה הבנויה: תקשורת¹⁰;

"ת"י 1918 חלק 6" – תקן ישראלי ת"י 1918 חלק 6 – נגישות הסביבה הבנויה: אמצעי אזהרה והכוונה לאנשים עם מוגבלות ראייה¹¹;

"ת"י 2252 חלק 1" – תקן ישראלי ת"י 2252, חלק 1: משטחי הרמה חשמליים למוגבלי תנועה – כללי בטיחות, מידות ופעולה תפקודית: מעלונים אנכיים¹²;

"ת"י 2252 חלק 2" – תקן ישראלי ת"י 2252, חלק 2: משטחי הרמה חשמליים למוגבלי תנועה – כללי בטיחות, מידות ופעולה תפקודית: מעלונים משופעים למשתמשים במצב ישיבה, עמידה ובכיסא גלגלים, לתנועה במישור משופע¹³;

⁵ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191.

⁶ י"פ התשנ"ט, עמ' 1535.

⁷ י"פ התשע"ג, עמ' 1449.

⁸ י"פ התשס"ז, עמ' 8.

⁹ י"פ התשס"ט, עמ' 1985.

¹⁰ י"פ התשע"ה, עמ' 4765.

¹¹ י"פ התשע"א, עמ' 5171.

¹² ק"ת התשס"ד-ע"ו עמ' 746. הערה: ממתנים להכרזה על רויזיה לתקן שתפורסם בקרוב מאוד; במידה ולא יפורסם ברשומות לפי הפרסום הסופי של תקנות אלה יופנו הדרישות לתקן 2252 חלק 1 כנוסחו היום

¹³ ק"ת התשס"ד, עמ' 746.

"ת"י 2481 חלק 41" – תקן ישראלי ת"י 2481 חלק 41 מעליות: דרישות בטיחות לבנייה ולהתקנה – מעליות מיוחדות להובלת נוסעים ומשא – מעלונים אנכיים המותקנים בפיר סגור לשימוש אנשים עם מוגבלות תנועה¹⁴ ;

"תקנות נגישות בניין קיים" - תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות למקום ציבורי שהוא בניין קיים), התשע"ב-2011¹⁵ ;

"תקנות נגישות השירות" – תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג - 2013¹⁶ ;

"תקנות התכנון והבניה" - תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל - 1970¹⁷.

פרק ב': כללי

2. התאמות נגישות לפי הוראות תקנות אלה, יבוצעו כך ששירות בריאות יינתן לאדם עם מוגבלות – **שוויון והכלה**

(1) באופן שוויוני, מכובד, עצמאי ובטיחותי ;

(2) כחלק בלתי נפרד מן השירותים הניתנים ומיועדים לכלל הציבור ;

(3) בלא שיפחת ברמתו ובאיכותו מן השירותים הניתנים לכלל הציבור.

3. חייב בביצוע התאמות נגישות לשירות לא יטיל תשלום על אדם עם מוגבלות בשל ביצוע התאמות נגישות הנחוצות לשם הנגשת השירות בעדו, לפי תקנות אלה. **איסור גביית תשלום**

4. בלי לגרוע מכל דין אחר, החייב בביצוע נגישות אחראי לביצוען והחזקתן התקינה של התאמות נגישות לשירותי בריאות ולמקומות הציבוריים הקיימים שבהם ניתנים שירותי בריאות, לפי תקנות אלה. **ביצוע התאמות נגישות במוסד בריאות קיים ואחזקתן**

¹⁴ י"פ _____ [הערה: עוד לא פורסמה הודעה ברשומות; במידה ולא יפורסם ברשומות לפי הפרסום הסופי של תקנות אלה יופנו הדרישות לתקן 2252 חלק 1 כנוסחו היום];

¹⁵ ק"ת התשע"ב, עמ' 320.

¹⁶ ק"ת התשע"ג, עמ' 968.

¹⁷ ק"ת התש"ל, עמ' 18.

פרק ג': התאמות נגישות במוסדות בריאות קיימים

בבית חולים קיים יתקיימו הוראות התוספת הראשונה.

5. התאמות נגישות בבית חולים קיים

6. (א) פטור מהתאמת נגישות בבית חולים קיים וחלופות

בתקנה זו, "דרך נגישה" – דרך לפי הוראות התוספת הראשונה שתחילתה בשטחי החוץ של הבנין ועד לפתח חדר אשפוז מיוחד או חדר לבדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת, לפי העניין. "התאמת נגישות אחרת" – התאמת נגישות בתוספת הראשונה שאין לגביה התאמת נגישות חלופית;

"התאמת נגישות חלופית" – התאמת נגישות שמהווה חלופה למקרה של פטור והמפורטת באחד מבין פרטים 10, 19(ד), 23(ח) → 26, 29(ג)(3) לתוספת הראשונה; "מתכנן שלד בנין" ו-"סיבות הנדסיות" – כהגדרתם בתקנה 10(א) לתקנות בנין קיים; "פגיעה מהותית באופיו המיוחד של בנין" – כמשמעותה בתקנה 10(ב) לתקנות בנין קיים;

(ב) חייב בביצוע נגישות שהוכיח אחד מאלה לעניין התאמת נגישות שיש לגביה התאמת נגישות חלופית, יהיה פטור מביצועה, ויבצע במקומה התאמת נגישות חלופית:

- (1) לא ניתן לבצעה מסיבות הנדסיות באישור מורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה ובאישור הממונה; התקיים האמור בפסקה (3) להגדרה "סיבות הנדסיות", צורפה חוות דעתו של מתכנן שלד בנין לעניין זה;
- (2) ביצועה יהווה פגיעה מהותית באופיו המיוחד של בנין, והממונה אישר זאת.

(ג) חייב בביצוע נגישות שהוכיח אחד מאלה לגבי התאמת נגישות אחרת, יהיה פטור מביצועה:

- (1) לא ניתן לבצעה מסיבות הנדסיות באישור מורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה, ובנוסף, באישור הממונה והנציב; אם מתקיים האמור בפסקה (3) להגדרה "סיבות הנדסיות", צורפה חוות דעתו של מתכנן שלד בנין לעניין זה;
- (2) ביצועה יהווה פגיעה מהותית באופיו המיוחד של בנין והממונה והנציב אישרו זאת;

(3) לעניין זה, פטור – לרבות פטור לתקופה קצובה;

(1) (1) אושר פטור לפי תקנת משנה (ג) רשאים הממונה והנציב לקבוע התאמת נגישות שונה שתבטיח נגישות לשירות הבריאות הממלכתי המסוים באותה איכות וזמינות כמו לכלל הציבור;

(2) אושר פטור לפי תקנת משנה (ג) וכתוצאה מכך חל אחד מאלה:

(א) לא מתקיימות הוראות פרט 25 בתוספת הראשונה לגבי חדרים לבדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת,

(ב) לא מתקיימות הוראות פרט 29 בתוספת הראשונה לגבי חדר אשפוז מיוחד, או

(ג) אין דרך נגישה שמובילה לחדר אשפוז מיוחד או לחדר לבדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת,

יורו הממונה והנציב על התאמת נגישות שונה לתקופה קצובה שתבטיח נגישות לשירות הבריאות הממלכתי המסוים באותה איכות וזמינות כמו לכלל הציבור, ובכלל זה להורות על הספקת השירות במקום ציבורי נגיש אחר שמתקיימות בו הוראות תקנות אלה; הממונה והנציב יהיו רשאים לאשר מחדש את הפטור או את התאמת הנגישות השונה ולהורות על חידוש התנאים או להורות על תנאים אחרים לאחר ששקלו מחדש את הנסיבות.

(ד) על פטורים כאמור בתקנות משנה (ב) ו-(ג) יחולו הוראות תקנה 10(ו) לתקנות הנגישות בבנין קיים לעניין שימוש בטפסים;

במרפאה קיימת יתקיימו הוראות התוספת השניה.

7. התאמות נגישות במרפאה קיימת

פרק ד': תוכניות הנגשה והתאמה

(א) החייב בביצוע נגישות לבית חולים קיים יגיש לשר הבריאות, תכנית הנגשה והתאמה לבית חולים קיים במועד שנקבע לפי סעיף 19יט לחוק; התכנית תכיל את כל אלה:

8. תכנית הנגשה והתאמה לבית חולים קיים

- (1) רשימת הבניינים בבית חולים קיים שתקנות אלה חלות עליהם ;
- (2) עיקרי הליך ההנגשה עד להשלמת ביצוע הוראות תקנות אלה, לפי מדדים כגון סוגי התאמות נגישות, או לפי בניינים, הכל לפי שיקול דעתו של החייב בביצוע נגישות.

(ב) בהכנת התוכנית האמורה בתקנת משנה (א) החייב בביצוע נגישות ייקח בחשבון את היקף התאמות הנגישות ומורכבות ביצוען, כדי שביצוען יסתיים עד המועד שנקבע בחוק.

(ג) התכנית לפי תקנת משנה (א) תאושר בידי מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה ומורשה לנגישות השירות.

(א) קופת חולים וספק שירות גדול שאינו בית חולים או קופת חולים, יגישו לשר הבריאות תכנית הנגשה והתאמה למרפאות קיימות שאותן הם מחזיקים ומפעילים במועד שנקבע לפי סעיף 19 יט לחוק; התכנית תכיל את כל אלה:

9. תוכנית
הנגשה
והתאמה של
קופות
חולים
וספקי
שירות
גדולים

- (1) רשימת המרפאות הקיימות ;
- (2) עיקרי הליך ההנגשה עד השלמת ביצוע הוראות תקנות אלה, לפי מדדים כגון סוגי התאמות נגישות, או לפי מרפאות, הכל לפי שיקול דעתו של החייב בביצוע נגישות ;
- (ב) בהכנת התוכנית האמורה, קופת חולים וספק שירותי בריאות גדול כאמור ייקחו בחשבון את היקף התאמות הנגישות ומורכבות ביצוען, כדי שביצוען יסתיים עד המועד שנקבע לפי החוק.
- (ג) התכנית לפי תקנת משנה (א) תאושר על-ידי מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה ומורשה לנגישות השירות.

פרק ה': שונות

<p>10. (א) המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי להתנות מתן רישיון או אישור הנדרש לפי דין לצורך הפעלת שירותי בריאות או חידוש רישיון או אישור כאמור, ביישום הוראות תקנות אלה.</p> <p>(ב) שירות בריאות שניתן לראשונה לאחר תחילתן של תקנות אלה במוסד בריאות קיים, לא יינתן אלא לאחר שנתקיימו במוסד הבריאות, או בחלק שלו בו ניתן השירות, לפי הענין, הוראות תקנות אלה.</p>	<p>רישיון לשירותי בריאות ונגישות</p>
<p><u>10א הורו תקנות אלה על בדיקה או ביצוע התאמות נגישות לפי לפי הוראות תקן, יהיה זה תקן כתוקפו מזמן לזמן לפי חוק התקנים, שעותק שלו מופקד לעיון הציבור במשרדי מכון התקנים הישראלי והפניה אליו מצויה באתר האינטרנט של נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות; בהעדר הפניה כאמור, לא יהיה תוקף לתקן לעניין תקנות אלה; ויראו חייב כמי שיצא ידי חובתו אם מילא אחר הוראות התקן שהיו בתוקף במועד ביצוע ההתאמה; בתקנה זו, "מועד ביצוע ההתאמה" – לרבות המועד שבו הוזמנו התאמות מספק. <u>ביצע החייב בביצוע נגישות את חובתו לפי תקנות אלה בהתאם לתקן כתוקפו בעת הבדיקה או הביצוע, יצא ידי חובתו גם אם השתנה התקן לאחר מכן.</u></u></p>	<p>ביצוע לפי תקן</p>
<p>11. מספר שהוא תוצאת חישוב אחוזים לפי תקנות אלה, יעוגל למספר השלם הקרוב, ומחצית תעוגל למספר השלם הנמוך ממנו.</p>	<p>עיגול תוצאת חישוב</p>
<p>12. (א) חייב בביצוע נגישות ישמור העתק של כל מסמך שנדרשו הוא או מי שפעל מטעמו, בהכנתו או מילויו לפי תקנות אלה; המסמך יישמר 7 שנים ממועד סיום ביצוע התאמות הנגישות לפי תקנות אלה בבנין הרלבנטי.</p>	<p>שמירה והצגת מסמכים</p>
<p>(ב) חייב בביצוע נגישות חייב להעביר לממונה או לנציב, או להציג לו, לפי הענין, לא יאוחר מתום עשרים ואחד ימים מיום שנדרשו לכך, העתק מסמך מהמסמכים הנזכרים בתקנת משנה (א).</p>	
<p>(ג) המסמכים הנזכרים בתקנה זו יכול שיהיו מסמכים בקובץ דיגיטלי או בפורמט נפוץ.</p>	
<p>13. (א) החייב בביצוע התאמות נגישות אחראי לכך כי התאמות הנגישות בבניין קיים יהיו תקינות וזמינות בכל עת שהמקום פתוח לציבור וכל עוד ניתן בו שירות ציבורי.</p>	<p>תחזוקה ונגישות זמנית חלופית</p>

(ב) לא יפגע אדם בהתאמות נגישות במקום ציבורי קיים, לא יגרע מהן ולא יסב את השימוש בהן למטרות אחרות באופן חלקי או מלא, אלא במהלך תקופת שיפוץ של המקום, ובלבד שהבטיח נגישות חלופית לאותו מקום לתקופת השיפוץ.

(ג) לכבש נגיש לצורך נגישות חלופית, במהלך תקופת שיפוץ כאמור בתקנת משנה (ב), ייחשב כבש שהתקיימו בו כל אלה:

(1) רוחבו הפנוי 90 ס"מ לפחות וכושר נשיאתו 350 קילוגרם לפחות;

(2) שיפועו אחיד בין שני משטחי ביניים; ואולם אפשר ששיפועו יעלה על 8% ולא יעלה על 12% ובלבד שאורכו של כבש עם שיפוע כאמור לא יעלה על 2.5 מטרים;

(3) בשולי הכבש רכיבי הגנה וננקטו אמצעים למניעת תזוזה של הכבש;

(4) עלה הפרש הגובה בין קצות הכבש על 20 ס"מ – יימצאו משני צדיו בתי אחיזה.

(ד) חייב בביצוע התאמות נגישות יבטיח כי התאמות הנגישות יהיו זמינות ושמישות לאדם עם מוגבלות בכל שעות מתן השירות, זולת אם מתקיימות הפסקות בשירות לציבור כולו עקב תקלות טבעיות או לצורך ביצוע פעולות תחזוקה כאמור בתקנת משנה (ה). חייב כאמור ידאג, במידת האפשר, לנגישות חלופית לשירותי הבריאות במקרה של פעולת תחזוקה ידועה מראש שעלולה לפגוע בזמינות השירות לאדם עם מוגבלות.

(ה) החייב בביצוע התאמות נגישות יבצע פעולות תחזוקה שוטפות להתאמות הנגישות שבוצעו במקום הציבורי ובמיתקניו, לרבות הסרת מכשולים זמניים במעברים נגישים וביצוע פעולות תחזוקה באמצעי העזר הקבועים שנעשה בהם שימוש בשירות; פעולות התחזוקה יבוצעו באופן שיפגע במידה הפחותה ביותר, ככל שניתן, במתן שירות הבריאות.

14. תחילה, (א) תחילתן של תקנות אלה 180 ימים מיום פרסומן (להלן – יום התחילה).

**תחילה,
הוראת
מעבר
ותחולה**

(ב) בתקופה שעד להשלמת ביצוע הוראות תקנות אלה יחול האמור בסעיף 19(ב) לחוק.

(ד) על מדידת החזרות אור לפי ת"י 1918 חלק 6 יחולו תקנות 20 ו-24(ד) לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות למקום ציבורי שאינו בניין), התשע"ד-2013.¹⁸

(ה) ניתן שירות ציבורי שאינו שירות בריאות במוסד בריאות קיים או בחלק ממנו, ובכלל זה מרכז קניות, לא יחולו תקנות אלה, ויחולו על המקום ועל השירות ההוראות לפי החוק, לפי העניין.

תוספת ראשונה

התאמות נגישות בבית חולים קיים

(תקנות 5(א), 6(א), (ג), פרטים 3, 6, 10 ו-16 בתוספת השניה)

1. הכלה דרך ההגעה של אדם עם מוגבלות משטח ציבורי הגובל בבית חולים קיים, לשטחי חוץ של בית חולים קיים, לכניסה אליו ובתוכו, למקומות שבהם ניתן שירות ציבורי לכלל הציבור, היא הדרך שכלל הציבור משתמש בה; לעניין זה, סטייה מקטע דרך שבה הולך כלל הציבור לשם התגברות על הפרש גובה לא תיחשב כאי-עמידה בדרישה האמורה. הותקנה דרך נגישה לאחר יום התחילה, תהיה סטייה כאמור בסמוך ככל הניתן לדרך שבה הולך כלל הציבור.

2. (א) לאדם עם מוגבלות תהיה דרך נגישה רציפה – דרך נגישה רציפה

(1) מגבול מדרכה, דרך ציבורית הגובלת ומקושרים לבית חולים קיים (להלן – גבול המדרכה), ולכניסה אליו כאמור;

¹⁸ ק"ית התשע"ד, עמ' 202-

(2) ממקום חניה, מדרכה, תחנת הסעה, מקום להורדת נוסעים והעלאתם ודרך ציבורית, ככל שהם בתחום בית חולים קיים, לכניסה לבנין שניתן בו שירות בריאות או מקום שעומד לשימוש הציבור;

(3) מהכניסה לבנין שבו ניתן שירות בריאות, למקומות בתוכו או מחוצה לו, שבהם ניתנים שירותי בריאות, ולמקומות בהם מבקר או שוהה הציבור, ובכלל זה:

- א. חדרי בדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת;
- ב. חדרי אשפוז מיוחדים;
- ג. שירותים נלוים כגון עמדות שירות ומודיעין;
- ד. חצרות שניתנים בהן שירותי בריאות כגון חצר סגורה במחלקה במרכז בריאות הנפש או חצר במרכז שיקום.
- ה. מקומות בבית חולים קיים בהם לצורך ליווי מאושפז, נדרש מלווה לשהות או לבצע פעולות, כגון חדר הנקה או חדר החתלה.

(4) במוסד בריאות קיים שהוא מתחם של בניינים – נוסף על האמור בפסקאות (1) עד (3), בין בניינים הנמצאים במתחם כאמור, שניתנים בהם שירותי בריאות או מקומות שעומדים לשימוש הציבור;

(ב) אם מחוץ לשטחו של בסמוך לבית חולים קיים ומחוץ לשטחו נמצאים מקומות חניה לציבור המגיע אליו, או תחנות תחבורה ציבורית, המשרתות את הציבור שמגיע לבית החולים, יפנה בית החולים למי שאחראים לדרך ממקומות החניה ולדרך מתחנות התחבורה הציבורית, עד גבול המדרכה לכניסה לבית החולים, בדרישה כי ידאגן שדרכיס אלו תיחיה גם נגישותה לאדם עם מוגבלות. פניה ~~הזו תחול גם לגבי תחנת תחבורה ציבורית שנמצאת בסמוך לתחום בית החולים הקיים~~; הפניה תבוצע תוך 60 ימים מיום התחילה.

חניות נגישות 3.

(א) בבית חולים קיים למעט בבית חולים למחלות ממושכות, בבית חולים שהוא מוסד גריאטרי ובבית חולים שהוא מרכז לבריאות הנפש, סך כל מקומות החניה הנגישים בחניון לשימוש הציבור, לרבות במקומות חניה שנמצאים כמקבץ לאורך דרך בבית חולים קיים, יהיו כמפורט בטבלה:

טור 1	טור 2	טור 3	טור 4
מספר מזערי של מקומות חניה נגישים			סך כל מספר מקומות החניה הקיימים
סך הכל	לרכב גבוה	לרכב רגיל	
3 עד 10	1	--	
11 עד 25	3	2	
26 עד 50	6	4	
51 עד 75	7	5	
76 עד 100	8	5	
101 עד 150	10	6	
151 עד 200	12	8	
201 עד 300	14	8	
301 עד 400	16	10	
401 עד 500	18	12	
501 עד 1000	18 ובנוסף 4% מסך כל מקומות החניה שמעל 500	6 בתוספת מקום חניה נגיש אחד לפחות לכל 3 מקומות חניה נגישים או חלק מ-3, מעבר ל- 18 מקומות החניה הנזכרים בטור 2	ההפרש בין טור 2 לטור 3
יותר מ- 1000	38 ובנוסף 2% מסך כל מקומות החניה שמעל ל- 1,000	13 בתוספת מקום חניה נגיש אחד לפחות לכל 3 מקומות חניה נגישים או חלק מ-3, מעבר ל- 38 מקומות החניה הנזכרים בטור 2	ההפרש בין טור 2 לטור 3

לעניין פסקה זו, "סך כל מספר מקומות החניה הקיימים" – כל מקומות החניה הקיימים בחניון מסויים או כמקבץ לאורך דרך מסויימת, בבית חולים קיים ;

(ב) על אף האמור בפרט משנה (א), בבית חולים קיים שהוא בית חולים למחלות ממושכות או שהוא מוסד גריאטרי או בית חולים שהוא מרכז לבריאות הנפש, סך כל מקומות החניה הנגישים בחניון לשימוש הציבור, לרבות במקומות חניה שנמצאים כמקבץ לאורך דרך בבית חולים כאמור, יהיו לפי טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים האמור בטור ג' שלצד פרט משנה (2).

(ג) ממדי מקומות החניה יהיו לפי ת"י 1918 חלק 2 סעיף 2.7 העוסק במקומות חניה נגישים ; אולם, במקומות חניה נגישים שהיו קיימים ערב יום התחילה, אפשר שיתקיימו הממדים של חניה נגישה לפי האמור בטבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, בטור ג' שלצד פרט משנה (2), פסקה (1). על אף האמור, היה והגובה החופשי בדרך שבה נוסע רכב במקום חניה מקורה ואל חניית רכב גבוה, קטן מ-220 ס"מ אך אינו קטן מ-205 ס"מ, יסומנו 75% מהחניות לרכב גבוה הנדרשות לפי פסקאות (א) או (ב), לפי הענין, במקום החניה המקורה ; יתרת מקומות החניה לרכב גבוה יסומנו מחוץ למקום החניה המקורה.

(ד) על אף האמור בפרטי משנה (א) ו-(ב), מקומות החניה הנגישים ימוקמו קרוב ככל האפשר בסמוך לכניסות לבניינים שבהם ניתן שירות בריאות בבית חולים קיים ובפרט בסמוך לכניסות למחלקות שיקום ; לשם ביצוע האמור, אפשר שמקומות חניה נגישים יועברו מתוך חניון או מקבץ מקומות חניה הנזכרים בפרטי משנה האמורים.

(ה) בחניון מקורה של בית חולים קיים שהגובה החופשי בו קטן מ-220 סנטימטרים יוקצו מקומות החניה הנגישים לרכב גבוה, מחוץ לבניין ובקרבת הכניסה אליו.

(ו) בית חולים קיים, שאין מקומות חניה נגישים בתחום המקרקעין שבאחריותו, יפנה לא יאוחר מ-60 ימים מיום התחילה, לרשות המקומית הנוגעת לעניין, בבקשה כי תקצה מקומות חניה נגישים סמוך ככל האפשר אליו ובמרחק שאינו עולה על 60 מטרים מכניסה נגישה.

4. הנמכת מדרכה בקרבת מפגש שביל עם מדרכה

(א) במרחק שאינו קטן מ-5.0 מטרים ואינו גדול מ-25.0 מטרים ממפגש מדרכה עם שביל ציבורי שמוביל לבנין שניתן בו שירות בריאות, תימצא הנמכת מדרכה; (ב) בהנמכת מדרכה יתקיימו הוראות ת"י 1918 חלק 2 סעיף 2.6.4.2 הדין בהנמכת מדרכה; על אף האמור, הייתה קיימת הנמכת מדרכה ערב יום התחילה, יש אפשרות עלייה וירידה למדרכה בשיפוע שלא יעלה על 10%;

(ג) הוראה זו לא תחול במקרה שבמרחק שאינו עולה על 25 מטרים ממפגש כאמור יש מעבר חצייה שכולל הנמכת מדרכה. **הסבר**: הסעיף נוסח מחדש לצורך הבהרתו; הוא הוחרג למקרה שכבר קיימת אפשרות להעלות מכביש למדרכה באמצעות מעבר חצייה.

5. אזור להורדו נוסעים והעלאתם

באזור להעלאת נוסעים ולהורדתם יתקיימו הוראות ת"י 1918 חלק 2 סעיף 2.8; על על אף האמור, היה קיים אזור להעלאת נוסעים ולהורדתם ערב יום התחילה, יתקיימו בו הוראות טור ג' שלצד פרט משנה (3) בטבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים.

6. דרך נגישה בשטחי חוץ של בית חולים קיים

(א) בשטחי חוץ של בית חולים קיים לרבות בין בניינים של בית חולים כאמור יתקיימו הוראות טור ג' שלצד פרט משנה (5), פסקאות (א) עד (ג), **ולצד פרט משנה (6)** שבטבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים.

(ב) השביל הציבורי לפי פרט 4 יהיה דרך נגישה לפי תוספת זו.

7. כניסה לבנין בבית חולים קיים

בכניסה לבנין קיים בבית חולים קיים יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (4).

8. התגברות על הפרש גובה בשטחי חוץ ופנים – הוראות כלליות

(א) בהפרשי גובה אנכיים בדרך נגישה בבית חולים קיים, יתקיימו הוראות פרט משנה (ב). על אף האמור, אפשר שאמצעי שהיה קיים בדרך נגישה ערב יום התחילה, ישמש כאמצעי להתגברות על הפרש גובה, אם התקיימו בו הוראות פרט 9.

(1) (ב) בהפרש גובה בדרך נגישה בבית חולים קיים, יימצא אמצעי להתגברות על הפרש גובה שיתקיימו בו דרישות אלה, בכפוף להוראות פסקה 2:

(א) **⊕** בדרך נגישה בשטחי חוץ – הוראות פרט 8.54 לחלק ח בתקנות התכנון;

⊕ (ב) בדרך נגישה בשטחי פנים – הוראות פרט 8.60 לחלק ח1 בתקנות התכנון ;

(2) יחולו גם הוראות אלה:

(1) הוראות פרט משנה 19(ג) בנוגע לפתחים בדרך נגישה;

(2) בכבש יתקיימו בנוסף ההוראות הבאות:

(א) השיפוע האורכי של כבש לא יעלה על 6%;

(ב) ~~בכבש בשטחי חוץ ופנים של בנין שהשירות העיקרי הניתן בו הוא שירות בריאות לילדים, יימצא בית אחיזה שני נמוך יותר לפי הוראות ת"י 1918 חלק 3.1 סעיף 2.5.7 הדן בבתי אחיזה בכבש והוא יהיה בניגוד חזותי לקיר או לסביבה שבו הוא מותקן.~~
הערה: נתברר שבפועל אדם / ילד שמתנייד בכסא גלגלים בכבש אינו עושה שימוש בבית אחיזה נמוך יותר

(3) במעלון אנכי יתקיימו הוראות אלה:

(א) דרישות ת"י 2252 חלק 1, אך אם מותקן בהפרש גובה העולה על 2 מטרים, יותקן בפיר סגור לפי הוראות ת"י 2481 חלק 41.

(ב) ממדי רצפת המעלון יהיו 110 X 140 ס"מ לפחות; הפתח יהיה בדופן הקצרה של המעלון ~~ורוחב המעבר החופשי בו יעמוד בדרישות פרט משנה 19(ג). הערה: מיותר לאור סעיף (1)(2) למעלה.~~

(ג) ~~הוראות ת"י 1918 חלק 3.1 בסעיף הדן במעלונים (2-10)-הערה: נכלל בדרישות תקנות התכנון חלק ח1;~~

(ד) מעלון אנכי שמותקן בפיר סגור מעל גובה 2 מטרים יעמוד בנוסף בדרישות אלה:

(1) המעלון יהיה מסוג תא סגור לפי ת"י 2481 חלק 41, סעיף 3.18.3 ויתקיימו בו הוראות התקן האמור; לגבי מעלון אנכי שמתוכנן לשתי תחנות בלבד - אם-ניתן פטור לפי תקנה 6(ב) אישר מורשה נגישות מבנים, תשתיות וסביבה, שמסיבות הנדסיות לא ניתן למתקנתו תא סגור, אפשר שיותקן מעלון תא או מעלון ללא תקרה כאמור בת"י 2481 חלק 41, סעיפים 3.18.2 או 3.18.1, בהתאמה.

(2) לחצני התחנה ולחצני התא יהיו מסוג לחיצה רגעית.

(3) דלתות התא הסגור ודלתות הפיר ייפתחו ויסגרו באופן אוטומטי;

(4) דלת התא הסגור ודלת הפיר ייפתחו בתנועה ישרה אופקית כגון דלת הזזה, ולא באמצעות דלת כנף סובבת על צירה; אישר מורשה נגישות מבנים, תשתיות וסביבה שמסיבות הנדסיות לא ניתן להתקין דלתות מסוג זה, אפשר שדלת התא הסגור תהיה מסוג דלת מתקפלת ("אוטובוס") ודלת הפיר תהיה מסוג דלת כנף;

(5) בצמוד לדלת התא ודלת הפיר, יהיה משטח תפקוד לפי ת"י 1918 3.1 סעיף 2.3.5 הדן במשטחי תפקוד.

באמצעי להתגברות על הפרש גובה שהיה קיים בדרך נגישה ערב יום התחילה, יתקיימו הוראות אלה:

9. אמצעי להתגברות על הפרש גובה שקיים בדרך

(1) הוראות פרט 19(g);

(2) בהפרש גובה בדרך שאינו עולה על 20 ס"מ - הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (8), פסקה (ב);

(3) בהפרש גובה בדרך העולה על 20 ס"מ - מתקיימות בו ההוראות המפורטות להלן בכפוף לפרט משנה (1), לפי האמצעי שנמצא מבין אלו: מעלית, מעלון אנכי, כבש או מעלון משופע:

(א) במעלית שהייתה קיימת ערב יום התחילה בבית חולים קיים, יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים טור ג' שלצד פרט משנה (9), אולם ממדי התא יהיה כאמור בפסקה (2) בטור ג' האמור; גובה קו האמצע של הלחיץ הנמוך ביותר לא יפחת מ-90 ס"מ וגובה קו האמצע של הלחיץ הגבוה ביותר לא יעלה על 140 ס"מ; הלחיץ המסמן את קומת הכניסה יובחן משאר לחיצי הפיקוד בניגוד מישושי וחזותי. **הסבר:** ה-140 ס"מ הם ציטוט מתקנות הנגישות לבנין קיים.

(ב) במעלון אנכי שהיה קיים בבית חולים קיים ערב יום התחילה יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (10), אולם ממדי הרצפה יהיו כאמור בטבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, בטור ג' שלצד פרט משנה (9) בפסקה (2).

(ג) בכבש שהיה קיים ערב יום התחילה בשטחי חוץ של בית חולים קיים יתקיימו הוראות אלה:

(1) הרוחב החופשי יהיה 120 סנטימטרים לפחות, ובשוליו תהיה הגנת שוליים;

(2) משטח ביניים יהיה במידות 120X120 סנטימטרים לפחות;

(3) השיפוע האורכי של הכבש לא יעלה על 8%;

(4) בבתי אחיזה של הכבש יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (13).

~~(5) הוראות פרט 8(ד)(2)(ב), ואולם, אם ערב יום התחילה קיים בכבש בית אחיזה שני נמוך יותר, אפשר שבמקום האמור, גובהו יהיה 68 עד 76 ס"מ ויתקיימו בבית האחיזה הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (13), למעט פסקה (2).~~

(ד) בכבש בשטחי פנים שהיה קיים ערב יום התחילה, יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (11), פסקאות 1(ב) עד (ה) ושיפועו האורכי לא יעלה על 8%;

~~בכבש יתקיימו בנוסף הוראות פרט משנה (3)(ג)(5) לגבי בית אחיזה שני נמוך יותר;~~

(ה) במעלון משופע שקיים ערב יום התחילה בבית חולים קיים יתקיימו הוראות אלה:

(1) הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (10).

(2) ממדי משטח ההרמה יהיו 90 ס"מ אורך ו- 75 ס"מ רוחב, לפחות, וכושר ההרמה - 225 ק"ג לפחות.

(3) המעלון לא יימצא בדרך נגישה המובילה למקום קבלת שירות בריאות שהוא רפואה דחופה;

(4) ככל האפשר יוחלף המעלון המשופע בכבש, מעלון אנכי או מעלית.

10. ניתן פטור לפי תקנה 6(ב) מהתאמת הנגישות המפורטת בטור א' בטבלה להלן, תבוצע במקומה התאמת הנגישות המפורטת לצדה בטור ב':

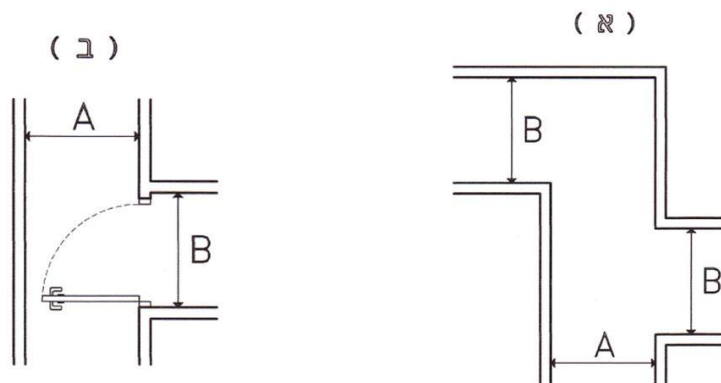
התגברות על הפרש גובה – התאמות נגישות חלופיות

מספר סידורי	טור א' התאמת נגישות שניתן לה פטור לפי תקנה 6(ב)	טור ב' התאמת נגישות חלופית
(1)	התקנת כבש לפי פרט 8(ב)(2)(א)	אפשר שהשיפוע האורכי של הכבש לא יעלה על 8%
(2)	התקנת מעלית לפי פרט משנה 8(ב)(1)	יותקן מעלון אנכי לשם התגברות על הפרש גובה אנכי; במעלון יתקיימו הוראות פרט משנה 8(ד)(4) 8(ב)(2)(3)
(3)	התקנת מעלון אנכי לפי פרט 8(ב) + (ד)(3)	יותקן כבש לפי פרט משנה 8(ב) + (ד) או מעלון משופע לפי הוראות אלה:
		(1) המעלון לא יימצא בדרך נגישה המובילה למקום קבלת שירות בריאות שהוא רפואה דחופה;
		(2) יתקיימו בו דרישות ת"י 2252 חלק 2 החלות על מעלונים בבניינים שיש בהם גישה לציבור;
		(3) מעלון משופע ואבזריו במצב סגור, לרבות המסילה לא ייחשבו כגורעים מרוחב המדרגות המזערי הנדרש;
		(4) כושר ההרמה של המעלון לא יפחת מ-300 ק"ג; ציון העומס המרבי על המעלון לפי הוראות ת"י 2252 חלק 2, יהיה במקום בולט לעין יעמוד גם בדרישות סעיף 2.1.4 בת"י 1918 חלק 4 –
		(5) המעלון יכלול משטח לכסא גלגלים (carriage chair) ותא מושב (with wheelchair platform) שיתקיימו בהם גם הוראות אלה:

ממדי המשטח הפנוי לכסא הגלגלים יהיו רוחב 85 ס"מ לפחות ואורך 95 ס"מ; לפחות;	(1)		
המושב יהיה מסוג מושב מתקפל; בעת שאינו בשימוש הוא יימצא במצב מקופל באופן שלא יגרע מהמשטח הפנוי לכסא גלגלים. העומס המרבי שהמושב יכול לשאת לא יפחת מ-200 ק"ג;	(2)		
המעלון תקין וזמין לשימוש מיידית בכל עת, להפעלה ושימוש עצמאי;	(3)		
מרום המדרגה התחתונה ביותר והלאה ממנה, יימצא שטח חופשי שאורכו 300 ס"מ לפחות;	(4)		

בדרך נגישה בבית חולים קיים יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין
11. קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (5) (להלן – פרט משנה 5). על אף האמור, אם לפי
הוראות פרט 19 בתוספת זו, רוחב המעבר החופשי הנדרש בפתח לא יפחת מהמפורט
בטור א' בטבלה להלן, ~~A-B יהיו כמפורט בטור ב' והסכום (A+B) אזי רוחב~~
המעבר החופשי A יהיה כמפורט בטור בג' :

טור א	טור ב	טור ג
רוחב המעבר החופשי המזערי בפתח, בס"מ (B)-	רוחב המעבר החופשי בפרוזדור A אינו קטן מ-	גודלו המזערי של כל אחד מהממדים A ו-B בצירי (א) ו-(ב), ס"מ
90	(230-B) ולא יפחת מ- 90 ס"מ	90
80	(220-B) ולא יפחת מ- 80 ס"מ	80

(הערה: עריכת הטבלה והשרטוטים עשויים להשתנות בעת הכנת הנוסח לפרסום)

12. בדרך המשמשת את הציבור בבית חולים קיים, התקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (5), פסקה (א)(2) (הדנה בטיפול במכשולים) והוראות טור ג' שלצד פרט משנה (15) (הדנה בתאורה).

13. (א) בבית חולים קיים, למעט אם הוא מחלקה מסוימת בבנין ציבורי אחר, יתקיימו התמצאות והכוונה הוראות אלה:

(1) קיים מערך התמצאות והכוונה שמאפשר לאדם עם מוגבלות להגיע מהכניסות לבית החולים ומתחנות להסעת המונים בתוך מתחם בית החולים, ככל שקיימות, למקומות שבהם ניתנים שירותי בריאות;

(2) מערך התמצאות והכוונה כאמור בפסקה (1) יתבסס, ככל שנדרש, על שילוב של אמצעים, כגון מערכת ניווט אישי, סימנים מובילים, סימני אזהרה, סימנים מאתרים, הכוונה קולית, ליווי אנושי, שלטים לרבות פיקטוגרמות ואמצעים מתאימים אחרים; באמצעים אלה יתקיימו הוראות ת"י 1918 על חלקיו השונים, בפרט חלק 4, וכן בקלט ובפלט שלהם, ככל שקיימים, יתקיימו הוראות חלק 4 האמור; ניתן ליווי אנושי מטעם החייב כהתמצאות והכוונה כאמור, יהיה החייב פטור מביצוע שילוב האמצעים כאמור ברישה של פסקה זו.

(3) המערך יספק לאדם עם מוגבלות יכולת התמצאות רציפה בדרך ליעד המבוקש באמצעות מידע פשוט, ברור, ואחיד ככל הניתן.

(4) מערך ההתמצאות וההכוונה תוכנן בהתייעצות עם מורשה לנגישות השירות;

(ב) בלי לגרוע מהאמור ב-(א), ביקש אדם עם מוגבלות, מראש, יספק לו החייב בביצוע נגישות מלווה לצורך הגעה ליעד בבית החולים.

(ג) על סימן אזהרה, סימן מוביל לטיפוסיו השונים, סימן בקצה שלח מדרגה, ניגוד חזותי וניגוד מישושי, או סימן מאתר, לפי תקנות אלה, שיבוצעו לאחר יום התחילה, יחולו הוראות ת"י 1918 חלק 6

(ד) סימן מוביל שתחילתו בקו מגע בין שביל למדרכה, יקושר ברציפות לסימן מאתר שיותקן לרוחב מדרכה כאמור; הייתה זו מדרכה ציבורית שבאחריות רשות מקומית, יפנה בית החולים לרשות המקומית, לא יאוחר מ- 60 ימים מיום התחילה, בבקשה כי תבצע סימן מאתר במדרכה הציבורית.

14. אזהרה בחלק דרך מוגבה מסביבתו
בחלק דרך המשמש את הציבור בשטחי חוץ או פנים, המוגבה מן הסביבה הצמודה אליו ב-5 סנטימטרים לפחות, ואין בו אמצעי הגנה מפני מעידה, יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג', לצד פרט משנה (20), הדן באזהרה בחלק דרך מוגבה מסביבתו.

15. סימון דלתות ומחיצות וקירות שקופים
דלתות, מחיצות וקירות שקופים יסומנו לפי הוראות ת"י 1918 חלק 4 סעיף 2.2 הדן בדלתות מחיצות וקירות שקופים.

בתי אחיזה 16. בתוך בניין
(א) במעברים שמשמשים את המטופלים במחלקות אשפוז, יימצאו בתי אחיזה רציפים משני צדי המעברים, למעט בחלקי מעברים אם הדבר אינו ניתן לביצוע בשל קיומם של פתחים, חלונות, ארונות או רכיבי בנין אחרים; בבית אחיזה יתקיימו הוראות ת"י 1918 חלק 3.1 סעיף 2.5.7 הדן בבתי אחיזה בכבש והוא יהיה בניגוד חזותי לקירות; ואולם אפשר שבבית אחיזה שהיה קיים ערב יום התחילה, יתקיימו במקום האמור בפרט משנה זה, הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (13).

(ב) בבנין שהשירות העיקרי הניתן בו הוא שירות בריאות לילדים, יימצא במחלקות לאשפוז ממושך ומחלקות שיקום לילדים, בית אחיזה כאמור בפרט 20(ג).

דלתות 17. (א) דלתות ובשערים בדרך נגישה יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (14), ובכפוף לאמור בתקנות אלה לגבי רוחב המעבר החופשי בפתח בפרט 19 ולגבי המידות A ו-B לפי פרט 11;

(ב) במחלקות אשפוז בבית חולים כללי, בכניסה למחלקה שאינה מבוקרת כניסה, תותקן דלת לפתיחה אוטומטית או באמצעות לחיץ העשוי בניגוד חזותי לסביבתו. הלחיץ יימצא בטווח הגעה משותף וללא מכשול לפי ת"י 1918 חלק 1, סעיף 2.6.4.

דלתות – 18. בדלתות ושערים בבית חולים קיים שהציבור עושה בהם שימוש יתקיימו ההוראות הוראות הבאות :
נוספות

- (1) הוראות סעיף 8.76(ב) בחלק ח1 בתקנות התכנון לגבי דלת מסתובבת בלבד;
- (2) דלתות שאינן שקופות שמשמשות את הציבור - כנף הדלת או השול בצד שבו היא נפתחת יובחנו בניגוד חזותי מסביבתן.
- (3) טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (4), פסקה (ג) הדן במקשרי פנים (אינטרקום).

פתח בדרך 19. (א) רוחב המעבר החופשי בפתח שמקושר לדרך נגישה, במקומות אלה לא יפחת מ-90 ס"מ :
נגישה

(1) פתחים במחלקה לרפואה דחופה לרבות לחלקיהם הפנימיים המשמשים למתן שירות בריאות;

(2) פתח יחידת אשפוז מיוחדת ופתחי בית השימוש הנגיש והמקלחת הנגישה המשרתים את יחידת האשפוז, ובכלל זה פתח תא משולב המשרת את היחידה;

(3) פתח חדר אוכל או חדר יום;

(4) פתח חדר בדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת והפתחים שבתוכו לחלקיהם הפנימיים המשמשים למתן שירות בריאות.

(ב) בפתח חלל אחר שניתן בו שירות בריאות, שאינו נזכר בפרט משנה (א) – 75 ס"מ לפחות. אם נדרשת הריסת קיר כדי ליישם רוחב מעבר חופשי 75 ס"מ, יורחב אותו פתח כך שרוחבו המעבר החופשי יהיה ל- 80 ס"מ לפחות.

(הערה: בהגדרה שירות בריאות יתווסף ששירות הבריאות כולל גם שירותים נילווים לו [שירותים האמורים לאפשר את מתן שירות הבריאות עצמו])

(ג) רוחב המעבר החופשי שבדרך נגישה, המובילה לפתחים שבפרטי משנה (א) ו-(ב), לא יפחת מרוחב הפתחים שבפסקאות האמורות, לפי העניין;

למען הסר ספק, תחילתה של הדרך הנגישה האמורה בכניסה נגישה לבניין, ונכללים בה גם פתחי מעברים ואמצעים להתגברות על הפרש גובה.

על אף האמור, אפשר שבמחלקה מסויימת שהיא בית חולים קיים ונמצאת בבנין אחר שאינו מוסד רפואי בית חולים קיים, יחול פרט 8(ד) בתוספת השניה.

(ד) בבית חולים שאינו בית חולים לאשפוז כללי, שניתן לו פטור לפי תקנה 6(ב) מהוראת פרט משנה (א), לא יקטן רוחב המעבר החופשי בפתח לפי פרט משנה (א) מ-80 ס"מ; במקרה כאמור, יחול גם האמור לגבי A ו-B לפי פרט 11.

20. מדרגות בשטחי חוץ ופנים
- (א) במדרגות בשטחי חוץ ושטחי פנים, בין שהן חלק מחדר מדרגות או שאינן, של בית חולים קיים יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (12) (להלן – פרט משנה (12)), פסקה (א)(1); נדרשת תוספת בית אחיזה בחדר מדרגות, לא יוצר רוחב חדר המדרגות בניגוד לתקנות התכנון והבניה, התוספת השניה, פרטים 3.2.2.3, 3.2.3.1(ו), 3.2.4.1(ב), 3.2.19.1(ב), לפי הענין; ואולם מורשה נגישות שירות רשאי לאשר כי במקום פסקה (א)(1) האמורה, תחול פסקה (א)(2) בפרט משנה (12), אם השימוש בחדר מדרגות מסוים על – ידי הציבור מצומצם מאוד.
- (ב) הערה: מיותר לפי סעיף 13(ג).
- (ג) במדרגות בשטחי חוץ ושטחי פנים של בנין שהשירות העיקרי הניתן בו הוא שירות בריאות לילדים, יימצא בית אחיזה שני נמוך יותר שהפן העליון שלו בגובה 60 עד 65 ס"מ וכן לפי הוראות ת"י 1918 חלק 2 סעיף 2.4.6 הדן בבתי אחיזה במדרגות. ואולם, אם ערב יום התחילה קיים בכבש בית אחיזה שני נמוך יותר, אפשר שבמקום האמור, הפן העליון שלו יהיה בגובה 59 עד 75 ס"מ ויתקיימו בבית האחיזה הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (13), למעט פסקה (2).
21. מדרגות נעות ומסועי לכת
- על מדרגות נעות ומסועי לכת יחול פרט 8.131 לחלק ח1 בתקנות התכנון. על אף האמור, במדרגות נעות ומסוע לכת, שהיו קיימים ערב יום התחילה, אפשר שהתקיימו הוראות טבלת הבדיקה והביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, פסקה (ב) בטור ג' שלצד פרט משנה (12).
22. דרך נגישה אל במה ומשטח מוגבה
- בדרך נגישה אל במה ומשטח מוגבה יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (18).

- (1א) בפרט זה, "בית שימוש נגיש מטיפוס 2" – בית שימוש שנתקיימו בו הוראות ת"י 1918 חלק 3.1 סעיף 2.11.4 ;
- (א) במחלקות אישפוז ובשטחים הציבוריים המשרתים אותן, יימצאו בתי שימוש נגישים לשימוש הציבור שאינו מאושפז במחלקות, לפי הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (21).
- (2א) בתי שימוש נגישים לשימוש הציבור במרפאות חוץ יהיה לפי הוראות אלה - בקומה שיש בה בית שימוש לשימוש הציבור, מרחק ההליכה מכל נקודה בקומה לבית שימוש נגיש, באותה קומה, לא יעלה על 75 מטרים; לא קיים בית שימוש לציבור בקומה מסויימת שניתן בה שירות בריאות, לא יעלה המרחק האופקי לבית שימוש נגיש מכל נקודה בקומה כאמור, לבית שימוש נגיש בקומה אחרת, על 60 מטרים; כפוף למרחקים האמורים וככל האפשר, יימצא בית השימוש הנגיש בקרבה או באותה קומה בה קיים חדר בדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת.
- (ב) בית שימוש נגיש כאמור בפרט משנה (2א) ישמש את שני המינים או לחלופין יימצא בית שימוש נגיש אחד לפחות לנשים ובית שימוש נגיש אחד לפחות לגברים; בשתי האפשרויות האמורות, חלק מבתי השימוש המשותפים יהיו עם גישה מצד ימין לאסלה וחלקם עם גישה מצד שמאל לאסלה.
- (ג) בית שימוש לפי פרט משנה (2א) יהיה בית שימוש נגיש מטיפוס 1 לפי ת"י 1918 חלק 3.1, סעיף 2.11; על אף האמור, אם קיים בית שימוש ערב יום התחילה שאמור להיות נגיש – אפשר שיתקיימו בו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' לצד פרט משנה (21), פסקאות (ד) עד (יב).
- (ד) על אף האמור בפרט משנה (ג), בבנין שניתן בו שירות בריאות בבית חולים קיים, ומתקיימים בו בית שימוש נגיש לאחר יום התחילה, יהיה בבנין לאחר התקנה כאמור, בית שימוש נגיש אחד לפחות מטיפוס 2 שימש את שני המינים.
- (ה) בלי לגרוע מהאמור בפרט משנה (ד), בבנין שבו מרפאות חוץ יימצא בית שימוש נגיש מטיפוס 2 אחד לפחות, שימש את שני המינים, ככל הניתן בסמוך למעליות.
- (ו) בבנין שבו מרפאות חוץ יימצא חדר שבו מתאפשרת החלפת חיתול לאדם המתנייע בכסא גלגלים; בחדר זה יתקיימו הוראות של עמדת הלבשה נגישה לפי פרט 26., הערה: פרט 25 חוזר ומפנה בעצמו ל-26 – לכן אין צורך ב-25.

(ז) בית שימוש נגיש שתקנה זו דנה בו, לא יימנה עם בתי השימוש הנגשים שמשרתים את יחידות האישפוז.

(ח) ניתן פטור לפי תקנה 6(ב) מהתקנת בית שימוש נגיש מטיפוס 2, יותקן בבנין בית שימוש נגיש מטיפוס 1 לפי ת"י 1918 חלק 3.1 סעיף 2.11.4.

משתנות 24. במדור שירותים שבו נמצאות משתנות, יתקיימו במשתנה אחת לפחות דרישות ת"י 1918 חלק 3.1 סעיף 2.11.8 וכל המשתנות יובחנו בניגוד חזותי לסביבתן; ניגוד כאמור ניתן לביצוע לרבות באמצעות מדבקה על הקיר שצמוד למשתנה, שהיא בניגוד חזותי לסביבתה; ממדי המדבקה יהיו כאלה שתוכל להכיל בתוכה עיגול בקוטר 15 ס"מ לפחות.

חדרים לבדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת 25. בבית חולים קיים, לרבות בכל אחד מבין מחלקה לרפואה דחופה, מרפאת חוץ, ובמחלקת אשפוז, יהיו חדרים לבדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת שיתקיימו בהם הוראות אלה, למעט אם לפי הוראות משרד הבריאות לא נדרשים חדרים ייעודיים לבדיקה או לטיפול במאושפז במחלקה או בשירותי בריאות, מסוג מסויים:

(1) מספרם יהיה כזה שיבטיח שגם אדם עם מוגבלות יוכל לקבל את כל אחד מסוגי שירותי הבריאות, לעבור את כל סוגי הבדיקות ולקבל את כל סוגי הטיפולים שניתנים במקום, לרבות אלה הדורשים ציוד רפואי או ניתנים על ידי בעלי מקצוע רפואי; השירותים האמורים יינתנו לאדם עם מוגבלות באותה איכות וזמינות כמו לכלל הציבור;

(2) בחדר כאמור שנדרש בו מעבר מכיסא גלגלים למשטח אחר לצורך בדיקה או טיפול, יימצא שטח חופשי לסיבוב כסא גלגלים לפי ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.7.4; נדרשה הזזת קיר לצורך התאמת חלל למידות השטח החופשי האמור, הרי שבמידת האפשר יותאם שטחו לכלול עיגול שקוטרו 170 ס"מ לפחות;

(3) בחדר לבדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת שנדרשת בו הסרת בגדים לצורך הבדיקה או הטיפול, תהיה עמדת הלבשה נגישה לפי פרט 26, בצמוד אליו או בתוכו; הייתה העמדה בצמוד לחדר האמור, יהיה המעבר מעמדת ההלבשה לחדר בדרך נגישה ובפרטיות.

(4) ככל האפשר יהיה בקרבת חדר כאמור בית שימוש נגיש לפי פרט משנה 23(א).

בעמדת הלבשה נגישה שנדרשת לפי פרט 25(3) יימצאו כל אלה:

1. משטח מרופד כגון מיטה, שממדיו 80 ס"מ רוחב ואורך 180 ס"מ, לפחות, במידת האפשר רוחבו יהיה 90 ס"מ; את פניו העליונים ניתן להביא לגובה 45 עד 50 ס"מ מפני הרצפה וכן לגובה משטח הבדיקה או הטיפול אליו יעבור הנבדק. בתא הלבשה שבו הנבדק מתפשט שלא לצורך בדיקה ועובר בחזרה לכסא גלגלים, כגון בבריכת שחיה טיפולית אפשר שגובה **המשטח מייטה** יהיה בין 45 ל-50 ס"מ מפני הרצפה. מבנה **המשטח מייטה** יאפשר להיצמד אליה מצד הצלע הארוכה ולעבור אליו מכסא גלגלים; יכול שהמשטח יהיה נייד-ושניתן להביא אותו למצב של עצירה מוחלטת לצורך ביצוע מעבר בטוח מאמצעי עזר לניידות **ואל משטח בדיקה או טיפול**. העומס הכולל בו יעמוד **משטח מייטה** כאמור יהיה 200 ק"ג לפחות.

אפשר ש**משטח מייטה** שעליו תבוצע הבדיקה או הטיפול ישמש גם להתפשטות או התלבשות ובלבד שמתקיימות בו דרישות סעיף זה.

2-4. יימצא מאחז יד שסייע לאדם עם מוגבלות לצורך שלבי ההתלבשות.

3-2. השטח הכולל הנדרש לתא הלבשה נגיש יהיה כזה שאדם עם מוגבלות המתנייע בכסא גלגלים או באמצעי עזר אחר לניידות, יוכל להכנס אליו, להגיע למיטה, ולעבור אליה, אף בעזרת מתקן הרמה או מלווה, בעת הצורך; לצד האורך של המיטה יימצא שטח פנוי לסיבוב לפי ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.7.4, במידת האפשר, יהיה השטח הפנוי עיגול שקוטרו 170 ס"מ לפחות.

4-3. עמדת ההלבשה תאפשר פרטיות גם אל מול אנשי הצוות;

5-4. יהיה סידור להנחת או תליית הבגדים ושאר האביזרים הנלוים של אדם עם מוגבלות שיימצא בטווח הגעה לחזית או לצד, לפי הענין, לפי ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.6.3.

אם הוצא פטור לפי תקנה 6(ב), אפשר שבמקום המיטה האמורה יימצא, משטח מרופד ששטחו 80 על 120 ס"מ, לפחות, שגובהו בתחום 45-50 ס"מ. אפשר שהמשטח יהיה מתקפל.

מקלחות ומלתחות נגישות

27. (א) בחלק בנין שבו מקלחות לשימוש הציבור תימצא מקלחת נגישה אחת ומלתחה נגישה אחת לפחות.

(ב) המקלחת תימצא בתא משולב עם בית שימוש ומלתחה נגישים לפי פרט 29(ג)(3)(ג), או כחלל עצמאי, שבתוכו או בצמוד לו מלתחה נגישה. אם המלתחה צמודה למקלחת, יהיה המעבר מהמלתחה למקלחת **בדרך נגישה** ובפרטיות.

(ג) במקלחת ובמלתחה נגישות יתקיימו הוראות חלק ח1 לתקנות התכנון. על אף האמור,

1) במקלחת שהייתה קיימת ערב יום התחילה ושאמורה להיות נגישה אפשר שיתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (24).

2) במלתחה נגישה שהייתה קיימת ערב יום התחילה ושאמורה להיות נגישה, אפשר שיתקיימו הוראות פרט 26 בתוספת זו או הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (25).

תאורה 28. בתאורה בבניינים שניתן בהם שירות בריאות בבית חולים קיים יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (15).

חדרי אשפוז מיוחדים 28 (א) במחלקה יהיו חדרי אשפוז המתאימים גם לאשפוז אנשים עם מוגבלות לרבות 29. אלו המתניידים בכסא גלגלים (להלן – חדר אשפוז מיוחד);

(ב) סך כל חדרי האשפוז המיוחדים יאפשרו לאשפוז בו זמנית, אנשים עם מוגבלות לרבות אנשים המתניידים בכסא גלגלים, בניידות בשיעור של 10% לפחות מסך כל המיטות במחלקה, ולא פחות ממיטה אחת.

(ג)

בפרט זה, "סך כל המיטות במחלקה" – מספר המיטות הכולל כפי שנרשם בתעודת הרישום של בית חולים לפי תקנות בריאות העם (רישום בתי חולים), התשכ"ו – 1966¹⁹.

(ג) בחדרי האשפוז הנגישים יתקיימו הוראות אלה:

1) לכל 2 מיטות לכל היותר שבהן מתאשפזים אנשים עם מוגבלות, יהיה בית שימוש נגיש ומקלחת נגישה לפי ההוראות המפורטות בפסקאות (2) עד (4) להלן, למעט אם לפי הוראות משרד הבריאות לא נדרשים בית שימוש או מקלחת לשימוש המאושפז במחלקה מסוג זה, כגון מחלקה לטיפול נמרץ כללי וטיפול נמרץ ביילוד (פגייה);

19 ק"ת התשכ"ו, עמ' 1012.

(2) יתקיים האמור בטבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (30), פסקאות (ב)(3) עד (12), ובמקום "130 ס"מ" בפסקה (6) יבוא "150 ס"מ לפחות"; נדרשה הזזת קיר לצורך התאמת חלל למידות השטח החופשי האמור, הרי שבמידת האפשר יותאם שטחו לכלול עיגול שקוטרו 170 ס"מ לפחות; מאחזי היד לצד האסלה יהיו מקובעים, ולצד הכיור יישאר מקום חופשי שיאפשר מעבר כסא שירותים לצורך חפיפה מעל האסלה תוך כדי תנועה בהמשך לציר האורך של האסלה במקלחת שבחדר אשפוז מיוחד אפשר שבמקום כיסא מקובע מתקפל יהיה אמצעי ישיבה יציב אחר שיורה בית החולים; (להלן – הוראות ליחידה נגישה);

אפשר שמקלחת נגישה תהיה בחלל נפרד מבית השימוש הנגיש, ובלבד שיתקיימו הוראות אלה: (1) תא בית שימוש נגיש יהיה מסוג אסלה פינתית לפחות, ויתקיימו בו הוראות ת"י 1918 חלק 3.1 סעיף 11.2.4 הדן בבית שימוש נגיש; על אף האמור, אם קיים בית שימוש ערב יום התחילה שאמור להיות נגיש – אפשר שיתקיימו בו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' לצד פרט משנה (21), פסקאות (ד) עד (יב). (2) על אף האמור בפסקה (1), יתקיימו בתא בית שימוש נגיש כאמור, הוראות ליחידה נגישה הדנות בהזזת קיר, גובה האסלה והמקום החופשי בין האסלה לכיור. (3) יימצא בבית שימוש נגיש סידור לשטיפה כגון מקלח יד, לשימוש אדם עם מוגבלות גם בעת שהוא יושב על האסלה, ובלבד שאין בכך פגיעה ברמת ההגיינה הנדרשת באותה מחלקה לפי הוראות בית החולים. (4) תא מקלחת נגיש יהיה מסוג תא פתוח או תא סגור ויתקיימו בו הוראות ת"י 1918 חלק 3.2 סעיף 2.2 הדן במקלחת נגישה; על אף האמור, במקלחת שהייתה קיימת ערב יום התחילה ושלאמורה להיות נגישה אפשר שיתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (24). (5) על אף האמור בפסקה (4), במקלחת שבחדר אשפוז מיוחד אפשר שבמקום כיסא מקובע מתקפל יהיה אמצעי ישיבה יציב אחר שיורה בית החולים;

(3) במקרה שבו המקלחת או בית השימוש, בין אם בתאים נפרדים או בתא אחד, שמשרתים את חדר האשפוז הנגיש צמודים אליו אך הכניסה אליהם אינה מתוך חדר האשפוז המיוחד, יתקיים אחד מאלה:

(א) יבוצע שינוי מבני כך שהמעבר למקלחת או לבית השימוש הנגיש יהיה מתוך החדר;

(ב) המעבר יהיה בפרטיות שתושג על-ידי אמצעי קבוע שאדם עם מוגבלות
יכול להפעיל באופן עצמאי ;

(ג) במחלקה יימצא תא משולב שמשרת את יחידת האישפוז, קרוב ככל האפשר אליה, ובו בית שימוש נגיש, מלתחה נגישה ומקלחת נגישה; בתא המשולב יתקיימו הוראות אלה:

(1) יימצאו בו הקבועות והאבזרים הנדרשים בתקן הישראלי ת"י 1918 חלק 3.1 סעיף 2.11 הדין בתא שירותים נגיש; האסלה תמוקם כך שניתן לעבור אליה משני הצדדים (**הערה**: תא של 'אסלה מרכזית').

(2) יימצא משטח רחצה למקלחת שמידותיו 120 ס"מ × 120 ס"מ לפחות שישופע לצורך ניקוז;

(3) פני הרצפה בתא יהיו לפי הוראות ת"י 1918 חלק 3.2 בסעיף 2.2.4.

(4) יימצאו מאחזי יד, ברזים, אבזרים ומושב מקלחת המתאימים לנדרש בת"י 1918 חלק 3.2 סעיפים 2.2.6, 2.2.7, 2.2.8 ו-2.2.9, לפי העניין. (**הערה**: אלו הדרישות לברזים במקלחת, אבזרים כגון מדפים ומתלים, ומושב מקלחת).

(5) משטח מרופד (כגון מיטה) שניתן לשטיפה שממדיו 80 ס"מ רוחב ואורך 180 ס"מ, לפחות, במידת האפשר רוחבו יהיה 90 ס"מ; גובה פני המשטח העליונים 45 עד 50 ס"מ מפני הרצפה. אפשר שהמשטח יהיה מתקפל; מבנה המשטח יאפשר להיצמד אליו מצד הצלע הארוכה ולעבור אליו מכסא גלגלים-אליו. המשטח יעמוד בעומס אנכי של 200 ק"ג לפחות. לצד המשטח יימצא מאחז יד קבוע אחד לפחות לפי ת"י 1918 חלק 3.2 בסעיף 2.1.3(ה).

(6) הרוחב החופשי של פתח התא יהיה 90 ס"מ לפחות, ומשני צדיו יהיה משטח תפקוד לפי ת"י 1918 חלק 3.1 סעיף 2.3.5 או לחלופין יתאפשר לאדם המתנייע בכסא גלגלים שהגיע בסמוך לדלת, מכל כיוון אפשרי, למשוך את הדלת, לפתוח אותה תוך נסיגה או תנועה הצדה, וכשהיא בדרכו לחלוף על פניה; בפרט מובטח כי יש לו מקום מחוץ לתחום תנועת הדלת כדי לאפשר את פתיחתה; לצורך ביצוע הבדיקה לפי פסקה זו – השטח שתופס אדם בכיסא גלגלים הוא כאמור בסעיף 2.6.1 בת"י 1918 חלק 1;

(7) השטח הכולל של התא ומיקום הקבועות והאבזרים בתוכו, יבטיחו את כל אלה:

i. שיתאפשר לאדם עם מוגבלות המתנייע בכסא גלגלים או באמצעי עזר אחר, להגיע לכל אחת מהקבועות והאבזרים בתא, לרבות אסלה, מקלחת, המשטח המרופד, מדף למוצרי רחצה, ולעשות בהם שימוש. שימוש כאמור כולל גם פשיטת ולבישת בגדים;

- ii. שהית מלווה בתא יחד עם האדם עם המוגבלות, ובנוסף, במידת הצורך, הימצאות מתקן הרמה;
- iii. בפרט, לצד האורך של המשטח המרופד יימצא שטח פנוי לסיבוב לפי ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.7.4; במידת האפשר, יהיה השטח הפנוי עיגול שקוטרו 170 ס"מ.

אם הוצא פטור לפי תקנה 6(ב), אפשר שבמקום משטח מרופד שמידותיו 80 ס"מ X 180 לפחות, יימצא משטח מרופד שמידותיו 80 ס"מ X 120 ס"מ לפחות.

(4) במחלקה שבה בתי השימוש או המקלחות אינן חלק מחדרי האשפוז ואינן צמודות אליהם, אפשר שיימצא תא משולב שמשרת את יחידת האשפוז, ובו בית שימוש נגיש, מלתחה נגישה ומקלחת נגישה; בתא המשולב יתקיימו הוראות פסקה (3)(ג) לעיל.

(5) במחלקות בהן קיים סיכון למטופל כגון במחלקה לבריאות הנפש, אפשר שבמקלחת נגישה, בית שימוש נגיש או תא משולב, שמשרתים יחידת אשפוז מיוחדת, יהיו מאחזי היד פריקים.

(א) בבית שימוש שמשרת חדר אשפוז שאינו חדר אשפוז מיוחד, ימצא מאחז יד קבוע בצורת L מצדה האחד של האסלה, שיתקיימו בו הוראות אלה:

בית 30.
שימוש
ומקלחת
שמשרתים
חדר אשפוז
שאינו
מיוחד

- (1) הוראות ת"י 1918 חלק 3.1 סעיף 2.11.6.3;
- (2) פניו העליונים של המוט האופקי יהיו בגובה 18 ס"מ עד 24 ס"מ מפני מושב האסלה;
- (3) מקום המפגש שבין המוט האנכי לאופקי יימצא במרחק 20 - 25 ס"מ מעבר לקצה הקדמי של מושב האסלה;

(ב) במקלחת שמשרתת חדר אשפוז שאינו חדר אשפוז מיוחד, ימצא מאחז יד אנכי ומאחז יד אופקי, קבועים, היוצרים יחדיו צורה של L, שתסייע לאדם עם מוגבלות המתקלח במקלחת; אורכם של מאחזי היד 60 עד 80 ס"מ וקוטרם בין 30 מ"מ עד 40 מ"מ; גובה קצהו התחתון של מאחז היד האנכי יהיה בין 70 עד 80 ס"מ מעל הרצפה, וגובה מאחז היד האופקי בגובה שבין 70 ס"מ עד 80 ס"מ מהרצפה.

(ג) על אף האמור בפרטי משנה (א) ו-(ב),

1) מאחז יד קבוע בבית שימוש כאמור בפרט משנה (א) או במקלחת כאמור בפרט משנה (ב), שהיה קיים ערב יום התחילה, יראו אותו כמי שהתקיימו בו הוראות פרט משנה (א) ו-(ב).

2) במקומות בהם קיים סיכון למטופל או לציבור ממאחזי יד, לרבות ממאחזי יד פריק, אפשר שלא יימצאו מאחזי יד כאמור;

(ד) בבית שימוש ובמקלחת שמשרתים חדר אשפוז שאינו חדר אשפוז מיוחד יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, טור ג' שלצד פרט משנה (24), פסקה (9).

31. עמדת שירות ועמדת מודיעין במזכירות רפואית, עמדת אחיות ובעמדת מודיעין בבית חולים קיים, בנויות ושאינן בנויות, יתקיימו תקנות 18(א), (ב) ו-(ו); לתקנות נגישות השירות. בעמדת מודיעין, תחול בנוסף, פסקה (1) בתקנה 20(א) לתקנות נגישות השירות.
32. אמצעי הפעלה לשימוש הציבור יתקיימו הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, פרט משנה (27), ובכלל זה יתאפשר לאדם המתנייע בכסא גלגלים שמתאשפו בחדר אשפוז מיוחד להפעיל את אותם אמצעי הפעלה המיועדים לשימוש או להפעלה בידי אדם המאושפז בחדר אשפוז שאינו חדר אשפוז מיוחד;
33. בריכת טיפולית בבית חולים קיים, (א) יתקיים האמור בטבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים בטור ג' שלצד פרט משנה (32). כל בריכה טיפולית, אפילו היו במקום בריכות שחיה לא טיפוליות, תיחשב כבריכת שחיה עיקרית לעניין פסקאות (ב) (3) ו-(4) בטור ג' שלצד פרט משנה (32) האמור.
- (ב) בבית אחיזה במדרגות המובילות למים יתקיימו הוראות פרט 20(ג) ~~(3)(ג)~~ (5).

תחנות
תחבורה
ציבורית

בתחנות תחבורה ציבורית בתחום בית חולים, לרבות בשירות הסעות פנימי בבית חולים, יתקימו הוראות תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית), התשס"ג-2003.²⁰

²⁰ ק"ח התשס"ג, עמ' 756

תוספת שנייה

מרפאות קיימות

(תקנה 7, פרט 19(ג) בתוספת הראשונה)

במרפאה קיימת יתקיימו הוראות תקנות הנגישות לבנין ציבורי קיים למעט תקנות 3, 7, 8, 9(א), ו-10(ג)(3) ובכפוף להוראות המפורטות להלן:

1. התאמת מונחים ומעבר מקום (א) בכל מקום בתקנות הנגישות בבנין ציבורי קיים, יראו כאילו במקום "בנין קיים" יבוא "מרפאה קיימת".

(ב) הבדיקה וביצוע התאמות הנגישות האמורות בתקנה 2 לתקנות הנגישות לבנין קיים, גם יאפשרו לאדם עם מוגבלות המלווה מטופל למרפאה, נגישות רציפה למקומות במרפאה בהם לצורך ליווי מטופל, נדרש מלווה לשהות או לבצע פעולות, כגון סיוע לילד בעת בדיקה.

9(א) — לענין תקנה 10(ה) לתקנות הנגישות לבנין קיים, יראו כאחראי גם את החייב בביצוע נגישות לפי תקנות אלה ו-"נגישות לקבלת שירות ציבורי" – לרבות קיומו של בית שימוש נגיש לאנשים עם מוגבלות, כשירות הציבור המבקר במרפאה עומד בית שימוש.

9(ג) על אף האמור בתקנה 10(ה) רשאי החייב בביצוע נגישות לפנות לממונה בבקשה לקבלת פטור ממעבר מקום לפי תקנה 10(ה), אם לדעתו העברת אותו שירות בריאות שאילו אין נגישות לאדם עם מוגבלות יחד עם כלל הציבור, מהמרפאה הקיימת בו הוא ניתן למקום שמתקיימות בו הוראות תוספת זו, תוביל לפגיעה מהותית בזמינות השירות לציבור; הממונה, בהסכמת הנציב, רשאי לפטור את החייב ממעבר מקום לפי תקנה 10(ה), ובלבד, שהורו תנאים לאחראי לאספקת שירות הבריאות, כך ששירות הבריאות, יינתן בנוסף למרפאה הקיימת, במקום שהוא נגיש לפי תוספת זו לאדם עם מוגבלות, ובאותה זמינות ואיכות כפי שניתן לכלל הציבור. אישור הממונה והנציב לפטור לפי פרט משנה זה והתנאים שהורו, יינתנו לתקופה קצובה שלא תעלה על חמש שנים, ולאחריה יתבטל מאליו; הממונה בהסכמת הנציב, רשאים לאשר מחדש את הפטור ולהורות על חידוש התנאים או להורות על תנאים אחרים, בכפוף לתקופה הקצובה האמורה; לא יעשו הממונה והנציב כן, אלא לאחר ששקלו מחדש את הנסיבות הצריכות לענין בעת דיון בחידוש הפטור והתנאים. הסבר: הנסיבות עלולות להשתנות בעתיד, ולכן מן הראוי לבחון מחדש את הפטור. למשל, ייתכן ובעתיד יהיו בסביבת המרפאה מקומות נגישים (שלא היו במועד אישור הפטור) שאליהם תוכל לעבור המרפאה שאינה נגישה.

מקומות חניה נגישים 2. (א) האחראי לשירות בריאות במרפאה קיימת שאין לרשותה מקום חניה נגיש או שבבניין בו היא נמצאת אין חניון ציבורי שמשרת את הבניין, ובו מקומות חניה נגישים, יפנה לרשות המקומית הנוגעת לעניין, באמצעות דואר רשום, בבקשה כי תקצה מקומות חניה נגישים לאנשים עם מוגבלות סמוך ככל האפשר למרפאה הקיימת. **הסבר**: הנוסח הועתק ללא שינוי מתקנה 4(א)(2) בתקנות הנגישות של בנין קיים.

(ב) בחניון שמתקיימים לגביו כל התנאים שלהלן יוקצו חניות נגישות לשימוש הציבור שמגיע לקבל שירות במרפאה הקיימת, לפי תקנות הנגישות לבנין ציבורי קיים:

- (1) החניון נמצא בחזקת **קופת החולים האחראי לשירות בריאות**;
- (2) החניון נמצא במקרקעין שבהם נמצא בניין שבו רק מרפאות קיימות או במרחק שלא עולה על 100 מטר מהמקרקעין כאמור;
- (3) מקומות החניה בחניון משמשים את עובדי המרפאות;
- (4) אין חניון אחר לשימוש הציבור במרחק של עד 100 מטרים מהכניסה לבנין האמור בפסקה (2);

דרך נגישה 3. בדרך נגישה יתקיימו הוראות פרט 11 שבתוספת הראשונה לתקנות אלה.

כבש 4. על אף האמור בטבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, בפרטי משנה (7) ו-(11),

(1) שיפוע כבש שהיה קיים ערב יום התחילה לא יעלה על 8%; ואולם ניתן שהשיפוע לא יעלה על 10% למרחק של 5 מטרים לכל היותר אם לא ניתן להקטין את שיפוע הכבש האמור ל-8% לכל היותר וניתן אחד מאלה:

(א) פטור מסיבות הנדסיות באישור מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה לפי תקנה 10 לתקנות הנגישות לבנין קיים;

(ב) פטור עקב פגיעה מהותית באופיו המיוחד של הבניין לפי תקנה 10(ב) לתקנות הנגישות לבנין קיים, לגבי המרפאה הקיימת.

(2) השיפוע האורכי של כבש שיותקן לאחר יום התחילה במרפאה קיימת לא יעלה על 8% וככל הניתן – לא יעלה על 6%.

מעלית 5. ממדי תא מעלית שהיה קיים ערב יום התחילה יהיה כאמור בטבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, פסקה (2) בטור ג' שלצד פרט משנה (9); בנוסף, גובה קו האמצע של הלחיץ הנמוך ביותר בתא מעלית לא יפחת מ-90 ס"מ וגובה קו האמצע של הלחיץ הגבוה ביותר לא יעלה על 140 ס"מ; הלחיץ המסמן את קומת הכניסה יובחן משאר לחיצי הפיקוד בניגוד מישושי. הסבר: ה-140 ס"מ הוא ציטוט מתקנות הנגישות לבנין קיים

6. מעלון אנכי . נדרשת התקנת מעלון אנכי במרפאה קיימת, לפי טבלת הבדיקה והביצוע בתקנות בנין קיים, נוסף על האמור בה בטור ד' שלצד פרט משנה (10), יתקיימו במעלון אנכי בפיר סגור מעל גובה 2 מטרים הוראות התוספת הראשונה, פרט משנה 8(ב)(2)(3) .

7. מעלון משופע . במקרה שנדרש התקנת אמצעי להתגברות על הפרש גובה, וניתן פטור לפי תקנה 10 לתקנות בנין קיים מהתקנת מעלית ומעלון אנכי, יותקן כבש לפי חלק ח1 בתקנות התכנון או מעלון משופע לפי הוראות התוספת הראשונה, פרט 10, טור ב' שלצד פרט משנה (3) בטבלה .

8. פתחים (א) על אף האמור בטבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, רוחב המעבר החופשי בפתח במקומות אלה, שדרך נגישה מובילה אליו לא יפחת מ-90 ס"מ:

(1) פתח כניסה נגישה למרפאה קיימת לשירותי בריאות;

(2) חדר בדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת לפי פרט (14) .

(ב) רוחב מעבר חופשי בפתח חלל אחר שניתן בו שירות בריאות, ובכלל זה פתחי חדרי הרופאים והעוסקים במקצועות הבריאות שאינם נזכרים בפרט משנה (א), יהיה לפי הוראות טבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, פרט (14).

(ג) רוחב המעבר החופשי שבדרך נגישה, המובילה לפתחים שבפרט משנה (א), לא יפחת מרוחב הפתחים שבפרט האמור, לפי הענין; למען הסר ספק, תחילתה של הדרך הנגישה האמורה בכניסה נגישה לבנין, ונכללים בה גם פתחי אמצעים להתגברות על הפרש גובה.

(ד) ההוראה שבפרט משנה (ג) לא תחול במקרה שבו רוחב המעבר החופשי בכניסה הראשית לבנין בו מצויה המרפאה הקיימת או בפתח המעלית שמובילה לחדר בדיקה וטיפול מיוחד, קטן מ-90 ס"מ; במקרה כאמור רוחב המעבר החופשי בכל הפתחים המפורטים בפרט משנה (א) ובפרט משנה זה, לא יהיה קטן מ-80 ס"מ.

(ה) לגבי דלת סובבת קיימת בדרך נגישה, שאינה נפתחת באופן אוטומטי – שלא מתקיימת בה הדרישה לגבי משטח תפקוד ושטח קיר חופשי לפי ת"י 1918 חלק 3.1, סעיף 2.3.5.1 (ג), יימצא אמצעי טכני לפתיחת הדלת באופן עצמאי, כגון פתיחת דלת באמצעות לחיצה על לחיץ; האמצעי יעמוד בדרישות 1918 חלק 1 בסעיף 2.6.3 הדן בטווחי הגעה של אדם המתנייד בכסא גלגלים.

9. מדרגות . במדרגות שהן חלק מחדר מדרגות בבנין שכולו מרפאות קיימות או מכוונים קיימים לשירותי בריאות, יתקיימו הוראות שבפרט 20 בתוספת הראשונה.

10. מובחנות דלתות . אגף הדלת או שול האגף בצד שבו היא נפתחת בדלתות שאינן שקופות שמשמשת את הציבור במרפאה קיימת, יובחנו בניגוד חזותי מסביבתן.

11. הכוונה האמור בטבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, בפסקה (ב) בטור ג' שלצד פרט משנה (16), יחול גם על מרפאה קיימת שפתח הכניסה אליה נמצא בסמוך למדרכה או שביל ציבוריים; בנוסף, יחול פרט 13(3) בתוספת הראשונה.

12. בית שימוש נגיש על אף האמור בטבלת הביצוע בתקנות נגישות בנין קיים, בטור ג' שלצד פרט משנה (21) (להלן – פרט משנה (21)) -

(1) בפסקה (א), לא יחול הפטור לפי תקנה 9(ב) או לפי התוספת השלישית לתקנות הנגישות בבנין קיים;

(2) אם במרפאה קיימת, קיים בית שימוש המשמש את הציבור, יימצא במרפאה גם בית שימוש נגיש, אף אם קיימים בתי שימוש נגישים במקומות אחרים באותו בניין מחוץ לתחום מרפאה; לענין זה, "בית שימוש נגיש" – כמפורט בפרט משנה (21), לעניין פרט משנה (א)1 ו-2). על אף האמור, בבית מרקחת שהוא מרפאה קיימת וקיים בו בית שימוש המשמש את הציבור, אפשר שביטוי שימוש נגיש שישמש את מבקריו יימצא בבנין בו מצוי בית המרקחת.

חדר בדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת 141 במרפאה קיימת יהיו חדרי בדיקה וטיפול עם נגישות מיוחדת שיתקיימו בהם הוראות 3. אלה:

(1) מספרם יבטיח שגם אדם עם מוגבלות יוכל לקבל במרפאה את כל אחד מסוגי שירותי הבריאות, להיבדק בכל סוגי הבדיקות ולקבל את כל סוגי הטיפולים שניתנים שם, בין באותו החדר ובין במספר חדרים, לרבות אלה הדורשים ציוד רפואי או ניתנים על ידי בעלי מקצוע רפואי, וכן סוגי שירותי בריאות שבהם מתבצעת הכנה, השהיה או התאוששות לאחר קבלת השירות השירותים האמורים יינתנו לאדם עם מוגבלות באותה איכות וזמינות כמו לכלל הציבור;

(2) בחדר כאמור שנדרש בו מעבר מכסא גלגלים למשטח אחר לצורך בדיקה או טיפול, יימצא שטח חופשי לסיבוב כסא גלגלים לפי ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.7.4; נדרשה הזזת קיר לצורך התאמת חלל למידות השטח החופשי האמור, ותאם במידת האפשר שטחו לכלול עיגול שקוטרו 170 ס"מ לפחות.

(3) בחדר טיפולים ובדיקה נגיש שנדרשת בו הסרת בגדים לצורך הבדיקה או הטיפול, תהיה עמדת הלבשה נגישה לפי פרט (14), בצמוד אליו או בתוכו; הייתה העמדה בצמוד לחדר האמור, יהיה המעבר מעמדת הלבשה לחדר בדרך נגישה ובפרטיות

עמדת הלבשה 14. בעמדת הלבשה הנדרשת לפי פרט 13(3) במרפאה קיימת, יתקיימו הוראות התוספת הראשונה, פרט 26, פסקאות (1) עד (5). אם הוצא פטור לפי תקנה 10 לתקנות הנגישות לבנין קיים, אפשר שבמקום [המיטה האמורה המשטח האמור](#) ימצא, משטח מרופד שממדיו לא יפחתו מ-75 ס"מ על 120 ס"מ, לפחות, וגובהו 45-50 ס"מ. אפשר שהמשטח יהיה מתקפל.

עמדת מודיעין 15. בעמדת מודיעין ובמזכירות רפואית, בנויות ושאינן בנויות, יתקיימו תקנות 18(א), (ב) ועמדת שירות נגישות ו-ו); לתקנות נגישות השירות. בעמדת מודיעין, תחול בנוסף, פסקה (1) בתקנה 20(א) לתקנות נגישות השירות.

בריכה 16. בבריכה טיפולית יתקיימו הוראות פרט ~~32-33~~ שבתוספת הראשונה. טיפולית